

Nummer 5 2025

Sveriges ekonomi

Statistiskt perspektiv

Viss uppgång i mars

Lönsamhet kan
mätas på olika sätt

SCB

Innehåll

Månadsöversikt mars 2025	3
Läget i ekonomin	4
Viss uppgång i mars	4
Fördjupning	9
Lönsamhet kan mätas på olika sätt	9
Internationell utblick	15
Sverige tappar i sysselsättningsligan	15
Indikatorer för Sverige, EU och USA	16

Om Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv

Det huvudsakliga målet med tidskriften är att ge en helhetsbild över ekonomin utifrån den ekonomiska statistiken. Detta kompletteras med fördjupningar inom olika områden samt en internationell utblick.

Publicering sker månadsvis, med ett uppehåll i juli.

Vi tar gärna emot synpunkter och kan hjälpa till med att ta fram data vid behov. Kontakta oss via e-post på ekstat@scb.se.

[SCB:s konjunkturklocka finns här](#). Den ger en interaktiv presentation av konjunkturläget och riktningen i den svenska ekonomin.

Fler diagram med [konjunkturindikatorer finns här](#).

Månadsöversikt mars 2025

Indikatorer	Jämfört med föregående månad (procent) ¹⁾	Jämfört med motsvarande månad föreg år (procent) ²⁾	Jämfört med föregående månad	Jämfört med motsvarande månad föreg år
BNP-indikator månad	0,6	1,3	+	+
Näringsliv				
Näringslivets produktion	-0,5	-0,2	—	●
Industrins produktion	-1,6	-3,5	—	—
Industrins orderingång	5,2	10,7	+	+
Tjänsteproduktion	-0,9	0,7	—	+
Handel och konsumtion				
Hushållens konsumtion	-0,4	1,8	—	+
Detaljhandelns försäljning	0,3	3,6	+	+
Utrikeshandel				
Varuexport ³⁾	0,6	5,0	+	+
Varuimport ³⁾	0,0	1,3	●	+
Priser				
Konsumentpriser (KPIF)	-0,5	2,3	—	+
Producentpriser	-3,0	-0,3	—	—
Arbetsmarknad				
Sysselsättningsgrad ⁴⁾	0,0	0,4	●	+
Arbetslöshetstalet ⁵⁾	0,0	-0,7	●	+
Arbetade timmar ⁶⁾	0,1	-0,2	●	●

1) Kalenderkorrigerat och säsongrensat (ej för utrikeshandel, priser och arbetsmarknad)

2) Kalenderkorrigerat (ej för utrikeshandel, priser och arbetsmarknad)

3) Löpande priser, okorrigerat. Månadsförändring avser trend.

4) Sysselsättning som andel av befolkningen 15–74 år. Förändring i procentenheter. Månadsförändring baserar sig på säsongrensade och utjämnade data. Årsförändring baserar sig på originalvärden.

5) Arbetslöshet som andel av arbetskraften 15–74 år. Förändring i procentenheter. Månadsförändring baserar sig på säsongrensade och utjämnade data. Årsförändring baserar sig på originalvärden. Symboler anges med omvänt tecken.

6) Arbetade timmar 15–74 år (inklusive sysselsatta utomlands). Månadsförändring baserar sig på säsongrensade och utjämnade data. Årsförändring baserar sig på kalenderkorrigerade data.

Symbolerna betyder:

Ökning (Förändringstal högre än 0,2 procent)

Oförändrat (Förändringstal -0,2–0,2 procent)

Minskning (Förändringstal lägre än -0,2 procent)

Läget i ekonomin

Viss uppgång i mars

Sveriges ekonomi växte i mars efter två månader av nedgångar enligt BNP-indikatorn. Första kvartalet 2025 var på samma nivå som sista kvartalet 2024. Byggbranschen och detaljhandeln ökade i mars medan näringslivet som helhet minskade sin produktion.

BNP-indikatorn visade i mars en uppgång på 0,6 procent, säsongsrensats och jämfört med februari. Det är första indikationen på tillväxt för svensk ekonomi under 2025 efter att BNP sjönk under januari och februari.

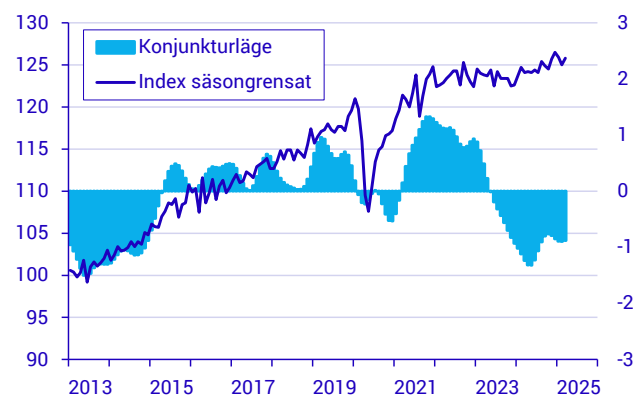
+0,6 %

BNP-indikatorn visar på en liten uppgång i mars

I och med uppgången i mars visade första kvartalet preliminärt på en BNP i nivå med fjärde kvartalet 2024. I årstakt var däremot BNP-utvecklingen fortsatt positiv. Jämfört med första kvartalet i fjol var tillväxten 1,1 procent.

BNP steg i mars efter nedgångar i januari och februari

BNP-indikatorn. Index 2011=100, säsongsrensade månadsvärden (vänster). Konjunkturläge=den kortsiktiga trendens avvikelse från den långsiktiga trenden, standardiserat med medelvärde=0 från januari 2000 (höger)

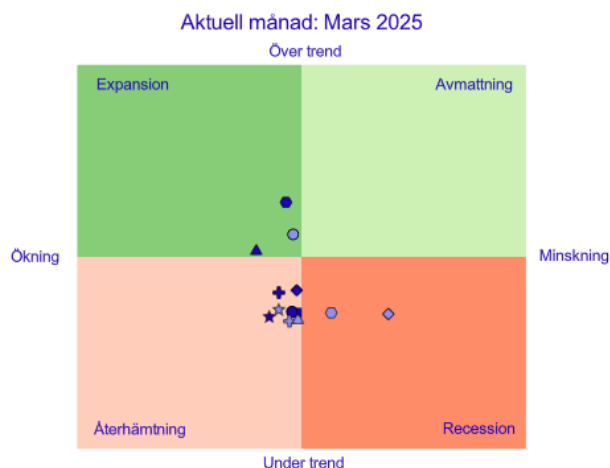
Källa: Nationalräkenskaperna och Konjunkturklockan (SCB)

Observera att BNP-indikatorn är en första skattning av den ekonomiska utvecklingen och baseras på ett begränsat dataunderlag. Det innebär att osäkerheten är större än vid nationalräkenskapernas ordinarie kvartalspubliceringar. Den ordinarie beräkningen för första kvartalet 2025 publiceras den 30 maj.

Ljusglimt i konjunkturen

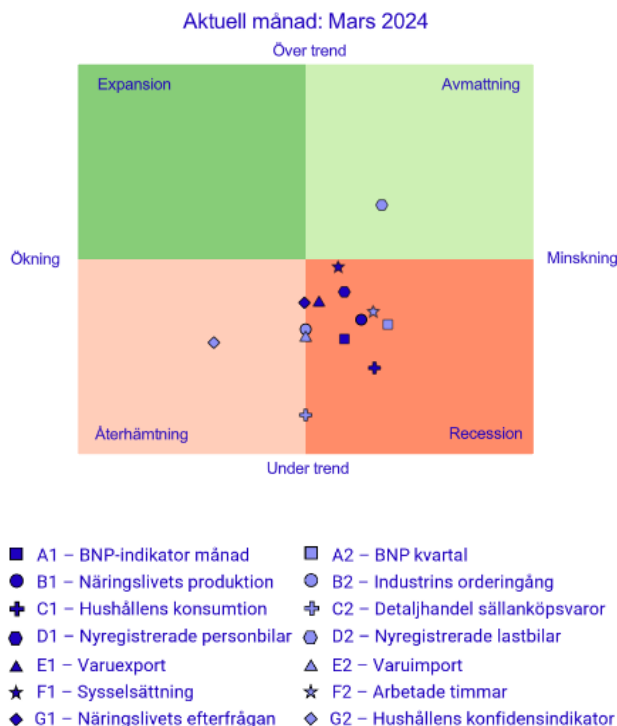
SCB:s konjunkturklocka visar fortsatt på lågkonjunktur där majoriteten av indikatorerna ligger under sin långsiktiga trend. Däremot kan en ljusglimt ses då flera av indikatorerna som tidigare befunnit sig i recessionsfasen förflyttat sig till återhämtningsfasen.

Fler indikatorer i återhämtningsfasen

Den samlade konjunkturbilden var starkare för mars än för februari. Industrins orderingång och varuexporten låg i mars över sin långsiktiga trend och hade förflyttat sig till expansionsfasen. Nyregistrerade personbilar hade förflyttat sig från avmattningsfasen till expansion. I mars 2025 var det endast två indikatorer i recession medan för ett år sedan låg samtliga utom två indikatorer i eller på gränsen till recession.

Majoriteten av indikatorerna i recession för ett år sedan

Konjunkturklockan

SCB:s konjunkturklocka består av 14 ekonomiska indikatorer, varav 13 uppdateras månadsvis och en uppdateras kvartalsvis.

Konjunkturläget beräknas genom att skatta den kortsiktiga trendens avvikelse från den långsiktiga trenden.

Här kan du läsa mer om [SCB:s konjunkturklocka](#)

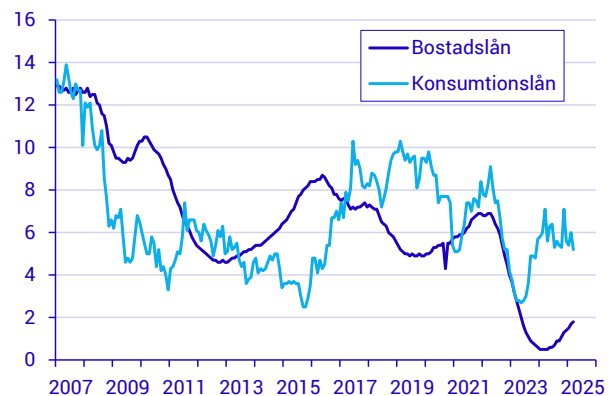
I [visualiseringsverktyget](#) kan man följa hur de olika indikatorerna rör sig över tid. Under en konjunkturcykel rör de sig ett varv i konjunkturklockan och passerar då fyra konjunkturfaser.

Ökad tillväxt för bostadslånen

Bostadsmarknaden har börjat se en liten ljusning och det avspeglar sig även i tillväxttakten för utlåning som har rört sig uppåt igen. Tillväxttakten för bostadslån ökade marginellt i mars och uppgick till 1,8 procent. Det är lågt sett i ett historiskt perspektiv men trots allt en uppgång sedan de första månaderna i fjol då tillväxttakten var nere och vände på 0,5 procent. Tillväxttakten för konsumtionslånen var fortsatt högre än för bolånen, även om takten minskade något i mars. Jämfört med samma period i fjol har den totala utlåningen till hushåll ökat med 2,1 procent.

Bolånetillväxten ökar

Hushållens bostadslån och konsumtionslån. Tillväxttakt i procent

Källa: Finansmarknadsstatistik (SCB)

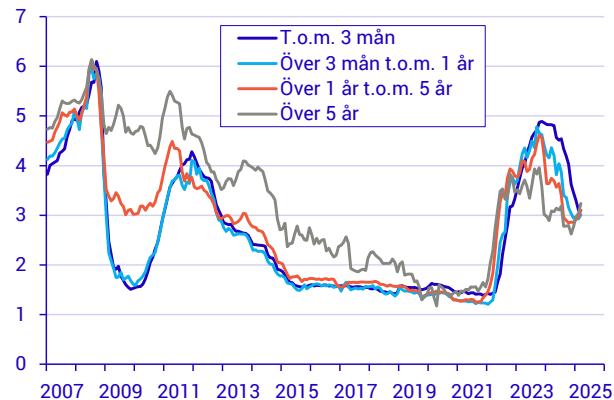
Rörlig bolåneränta fortsätter att dominera

I februari 2025 bestod 72 procent av den totala utlåningen till bostadsändamål av lån med rörlig ränta, vilket var rekordhögt. I mars minskade andelen bolån med rörlig ränta men endast mycket marginellt. Bolånen med rörlig ränta utgjorde alltså fortfarande en dominerande del i mars månad och andelen låg kvar på en hög nivå historiskt sett.

Den rörliga bolåneräntan sjönk marginellt och låg på 3,09 procent i genomsnitt i mars. Samtidigt ökade räntorna något för alla bindningstider över 3 månader. Räntan på nya avtal för hushållens bostadslån med bindningstider mellan 1 och 5 år uppgick till 3,10 procent i mars. Som diagrammet visar låg alltså bolåneräntorna för samtliga bindningstider på ungefär samma nivå.

Rörliga och bundna bolåneräntor möts

Bolåneräntor till hushåll, nya avtal, uppdelat på räntebindningstid, procent

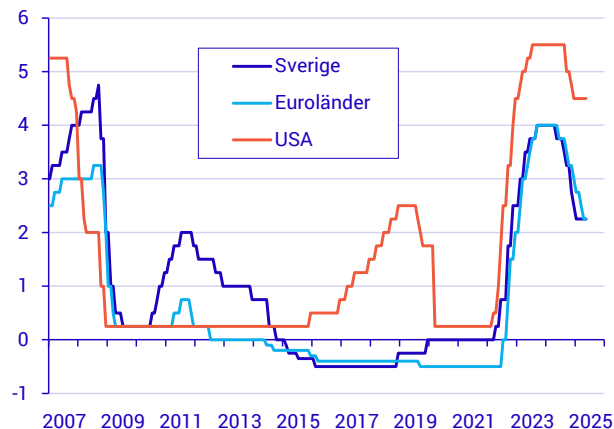
Källa: Finansmarknadsstatistik (SCB)

Styrräntan lämnades oförändrad

I april valde Europeiska centralbanken att sänka styrräntan (deposit facility) och den befinner sig därmed på samma nivå som Riksbankens styrränta på 2,25 procent. Riksbanken lämnade styrräntan oförändrad den 8 maj med motiveringen att osäkerheten i omvärlden har ökat och att effekterna på inflationen är svårbedömd. USA:s centralbank Federal Reserve lämnade också räntan oförändrad den 7 maj och menade att riskerna för både högre arbetslöshet och högre inflation har ökat i USA till följd av de höjda tullarna. Federal Reserve betonade likt Riksbanken den ökade osäkerheten i hur ekonomin kommer att utvecklas.

ECB och Riksbanken har samma räntenivå

Centralbankernas styrräntor, procent. Avser Riksbankens styrränta, ECB:s deposit facility samt Federal Reserves Federal Funds Rate (övre spannet)

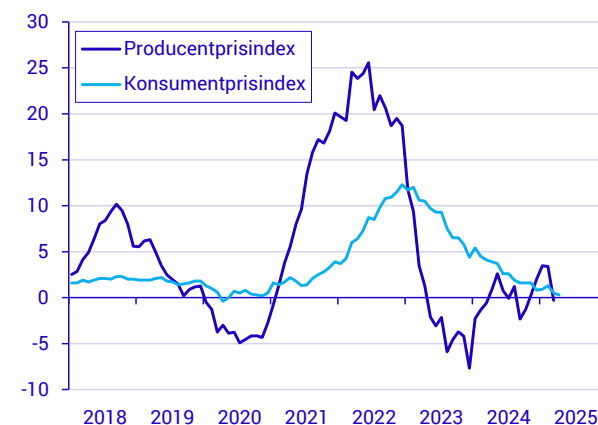
Källa: Macrobond

Producentprisindex sjönk i mars

I mars sjönk producentprisindex (PPI) med 3,0 procent jämfört med februari. Den största nedgången återfanns på exportmarknaden som minskade med 3,5 procent men även priserna på hemmamarknaden sjönk rejält. En starkare krona gav lägre priser på samtliga marknader. Lägre priser på raffinerade petroleumprodukter bidrog mest nedåt på exportmarknaden. Mätt i årstakt så sjönk PPI med 0,3 procent i mars. Det är första gången sedan oktober 2024 som årstakten för PPI var negativ.

Starkare krona gav lägre priser

Producent- och konsumentprisindex. Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Källa: Producentprisindex och konsumentprisindex (SCB)

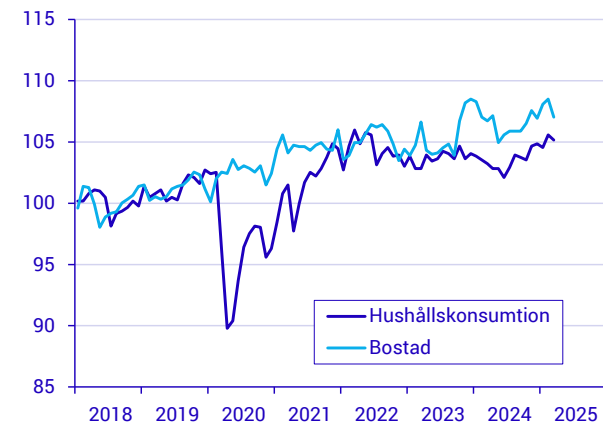
I april var inflationstakten enligt KPI 0,3 procent, jämfört med samma period året innan. Detta var en nedgång både från mars och februari då inflationstakten var högre. Lägre priser på el och drivmedel samt minskade räntekostnader fortsätter att vara den främsta anledningen till lägre inflation. Enligt KPIF, där räntekostnader räknas bort, var inflationen 2,3 procent både i mars och april.

Hushållens konsumtion svagt nedåt

Hushållens konsumtion minskade något under mars. Konsumtion kopplad till boendet, som är en stor post för hushållen, minskade efter att ha stigit de senaste månaderna. Trots nedgång under mars har hushållens konsumtion trendmässigt ökat sedan sommaren 2024.

Konsumtion kopplad till boendet minskar

Hushållens konsumtionsindikator. Index 2018=100, säsongrensade månadsvärden

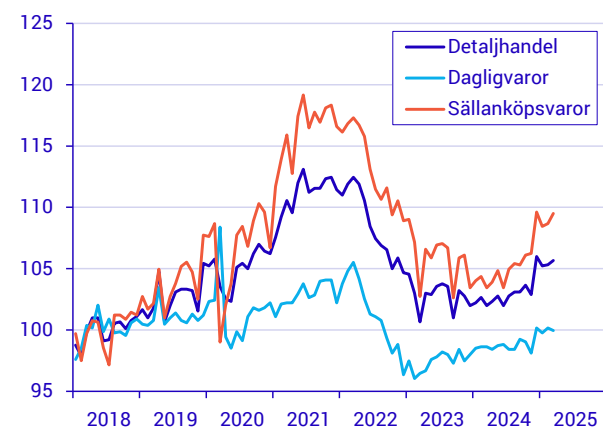
Källa: Omsättning inom tjänstesektorn (SCB)

Detaljhandeln fortsatte uppåt

Detaljhandeln, som innefattar både dagligvaror och sällanköpsvaror, ökade sin försäljning i mars. Framförallt sällanköpsvaror har tagit fart och ökade denna månad medan dagligvaruhandeln som visat tillväxt sedan början av 2023 har bromsat under inledningen av 2025. Nivån är ungefär densamma som under 2018.

Fortsatt återhämtning för detaljhandeln

Försäljning inom detaljhandeln, fasta priser, index 2018=100, säsongrensade månadsvärden

Källa: Omsättning inom tjänstesektorn (SCB)

Minskad produktion i näringslivet

Produktionen i näringslivet minskade i mars, både på tjänste- och industrisidan. För tjänstebranscherna bidrog bland annat informations- och kommunikationsföretag till nedgången. Branschen har under flera år gått

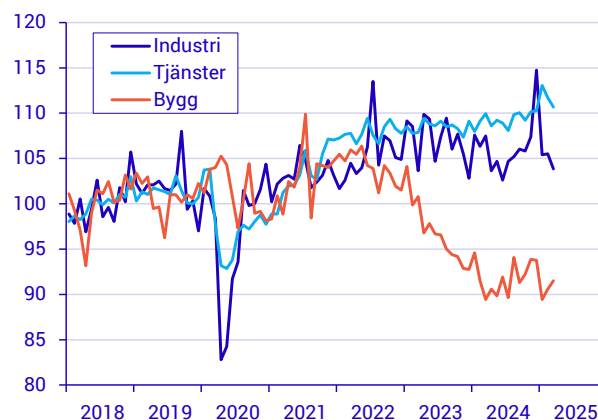
ovanligt starkt och ligger fortsatt på höga nivåer trots nedgång i mars.

"Fortfarande en lång bit kvar för byggbranschen att komma upp på samma nivå som innan nedgången"

Kemi- och läkemedelsbranschen har likt informations- och kommunikationsföretag haft höga produktionsökningar de senaste åren. Branschen hade ovanligt hög produktion från december till februari. I mars sjönk produktionen till de nivåer som syntes hösten 2024 vilket bidrog till nedgången för industrin totalt.

Byggandet dämpar nedgången i näringslivet

Produktionsvärdeindex 2018=100, säsongrensade månadsvärden

Källa: Produktionsvärdeindex (SCB)

Byggandet i Sverige har slutat minska i den takt vi tidigare har sett. För andra månaden i rad ökade byggproduktionen vilket dämpade nedgången i det totala näringslivet för mars. Det är dock fortfarande en lång bit kvar för byggbranschen att komma upp på samma nivå som innan nedgången.

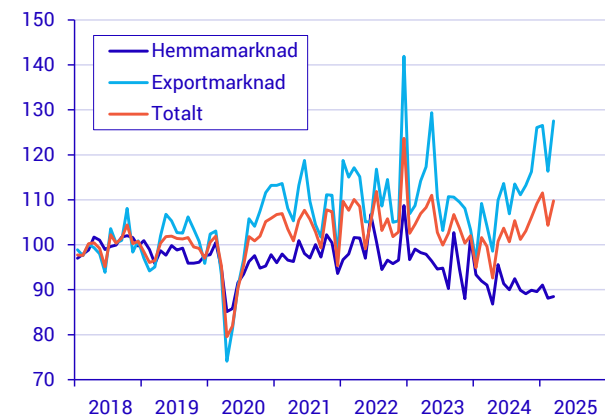
Exportorderingen fortsatt stark

Industrins ordergång ökade i mars. Den stora ökningen syntes på exportsidan där maskinindustrin, metallvaruindustrin samt industrin för elapparatur var tre branscher som gick starkt. Den höga exportorderingen dämpades något av minskade exportorder för kemi- och

läkemedelsbranschen. Hemmamarknaden ökade marginellt.

Exportmarknaden var fortsatt stark i mars

Industrins ordergång. Index 2018=100, säsongrensade månadsvärden

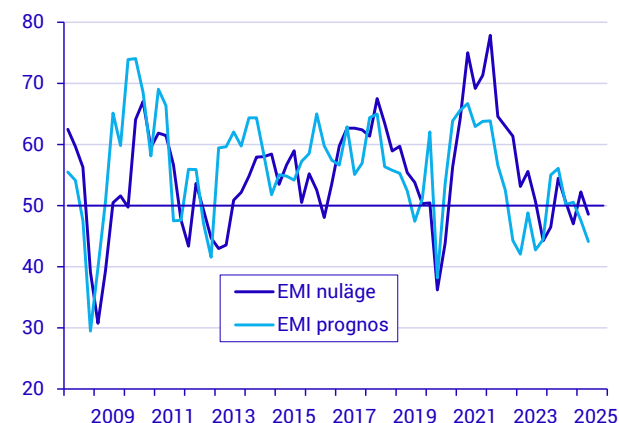
Källa: Industrins ordergång och omsättning (SCB)

Dyster syn på nordamerikansk efterfrågan

Andra kvartalet 2025 visar Exportchefsindex på en nedgång, både vad gäller nuläget för exportefterfrågan och prognos framåt. Både måtten för nuläget och prognos framåt har ett indexvärde under 50, vilket indikerar att det råder en pessimistisk syn på exportefterfrågan bland exportcheferna.

Pessimistisk syn på exportefterfrågan

Exportchefsindex. Diffusionsindex där 50 är neutralt

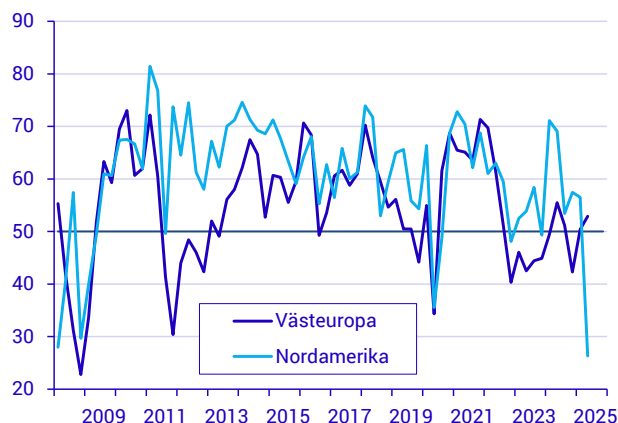
Källa: Exportchefsindex (SCB och Business Sweden)

Förväntad exportefterfrågan från Nordamerika sjönk kraftigt och ligger på den lägsta nivån sedan mätningarna startade 2007. Raset förklaras till stor del av den osäkerhet som råder kring tullarna på export till USA, där president Trump i början av april

meddelade att man kommer att införa kraftigt ökade tullar mot omvärlden. Undersökningen, som görs av SCB på uppdrag av Business Sweden, genomfördes efter Trumps tullbesked.

Förväntad exportefterfrågan dyker för Nordamerika

Exportchefsindex. Diffusionsindex där 50 är neutralt

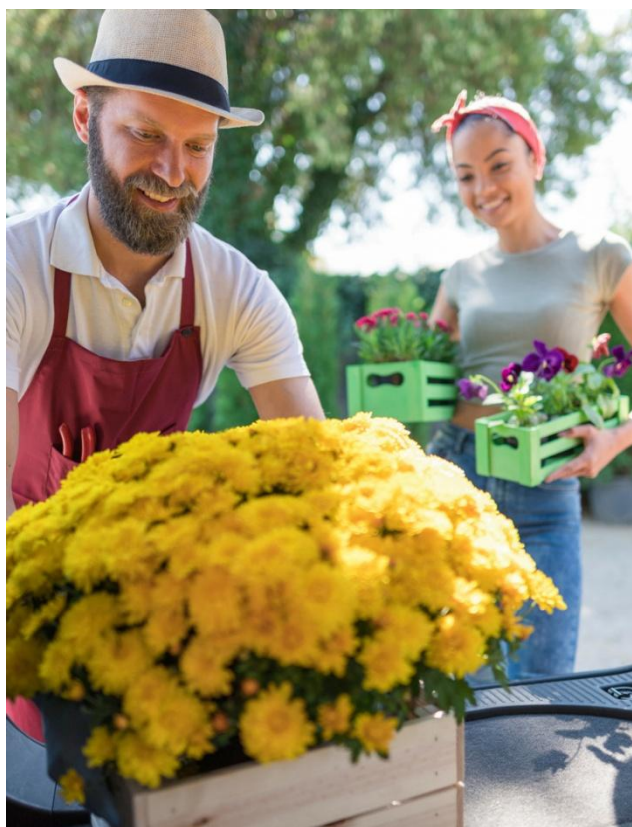

Källa: Exportchefsindex (SCB och Business Sweden)

Det är dock inte lika dystert i andra delar av världen. Exportcheferna rapporterar om en ökad optimism på framtida efterfrågan från Asien, Mellanöstern och Afrika. Detta kan ses som ett tecken på att exportföretagen letar nya marknader i och med de höga tullarna i USA. För Västeuropa, som är den klart största exportmarknaden, råder en försiktig optimism.

Kontaktpersoner: Sanna Bennis 010-479 63 98 och

Frida Olsson 010-479 42 14

Fördjupning

Lönsamhet kan mätas på olika sätt

Näringslivets lönsamhet är en viktig variabel att studera. Inte minst i avtalsrörelsen då arbetsgivare och arbetstagare förhandlar om nya kollektivavtal. Lönsamhetsutvecklingen skiljer sig kraftigt mellan olika branscher och dessutom kan valet av lönsamhetsmått ge olika resultat.

Statistik om företagets lönsamhet utgör en viktig grund i den allmänna konjunkturbedömningen och ger förutsättningar att arbeta mot en hög långsiktig tillväxt. SCB publicerar ett antal olika nyckeltal kopplade till företagets lönsamhet. De två mest använda är företagets rörelsemarginal och företagets vinstandel. Måtten liknar varandra, men skiljer sig rent definitionsmässigt på ett antal grundläggande sätt.

Rörelsemarginalen utgår från företagets redovisningssystem medan vinstandelen är ett mått inom nationalräkenskaperna. De båda måtten beskriver lönsamheten inom de ekonomiska aktiviteter som ägt rum under en given period, men från något skilda perspektiv. För att bilda sig en uppfattning om hur lönsamheten utvecklats är det därför en fördel att titta på de båda måtten samlade, men framför allt att förstå de definitionsmässiga skillnaderna i de fall måtten ger avvikande bilder av nuläget.

"Rörelsemarginalen utgår från företagets redovisningssystem medan vinstandelen är ett mått inom nationalräkenskaperna"

Statistiken i denna artikel täcker företagssektorn i näringslivet utom finansiella bolag. På grund av bristande kvalitet i statistiken har även energisektorn, fastighetssektorn, utbildningssektorn och vård- och omsorgssektorn exkluderats ur definitionen av det totala näringslivet. Underlaget till beräkningarna kommer från undersökningarna Företagens ekonomi avseende data till och med år 2023 samt Ekonomisk statistik på kvartal för år 2024.

Företagsekonomiska nyckeltal för lönsamhet

Rörelsemarginalen är ett företagsekonomiskt nyckeltal som beskriver ett företags operativa effektivitet. Rörelsemarginalen visar hur stor del av rörelsens intäkter som blir kvar till av- och nedskrivningar, räntor, skatt och vinst efter att kostnaderna har dragits av. Rörelsemarginalen skiljer sig mellan olika branscher och påverkas bland annat av hur kapitalintensiv branschen är, men också av hur konkurrenssituationen ser ut.

Rörelsemarginalen beräknas genom att dividera företagets rörelseresultat med dess rörelseintäkter. Rörelseresultatet beräknas i sin tur genom att subtrahera rörelsekostnaderna och personalkostnaderna från rörelseintäkterna. Rörelsemarginalen kan uttryckas antingen efter av- och nedskrivningskostnader, även benämnt *EBIT*, eller innan av- och nedskrivningskostnader, även benämnt *EBITDA*. SCB samlar på kvartalsbasis in

och publicerar statistik om företagens rörelsemarginal innan av- och nedskrivningar.

Företagsekonomiska nyckeltal för lönsamhet

+ Rörelseintäkter

– Rörelsekostnader exkl. av- och nedskrivningar

– Personalkostnader

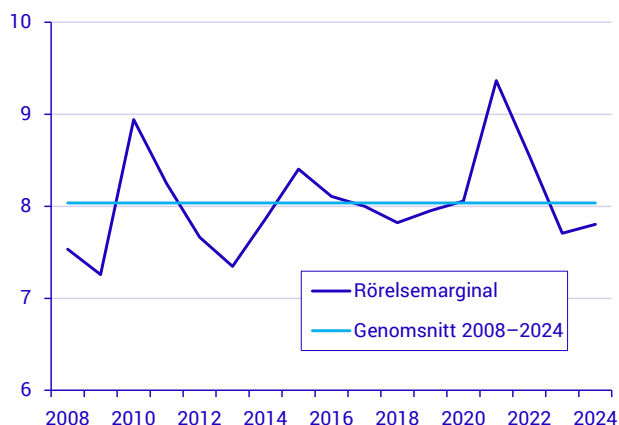
= Rörelseresultat innan av- och nedskrivningar (EBITDA)

$\text{Rörelsemarginal} = \text{Rörelseresultat} / \text{Rörelseintäkter}$

Rörelsemarginalen innan av- och nedskrivningar ligger under åren 2008–2024 på 8 procent i genomsnitt. Varje omsatt krona genererar med andra ord 8 öre som ska täcka av- och nedskrivningar, skatter, räntor och eventuell vinst. Rörelsemarginalen fluktuerar relativt kraftigt över tid, och har under perioden 2008–2024 rört sig mellan 7 och 10 procent. Rörelsemarginalen låg under år 2021 på 9,4 procent, vilket ur ett historiskt perspektiv indikerar att lönsamheten var väldigt god. Rörelsemarginalen har under de efterföljande åren återgått till vad som kan anses vara ett normalläge.

Hög lönsamhet i företagen under 2021

Rörelsemarginal innan av- och nedskrivningar inom näringslivet, procent

Anmärkning: Rörelsemarginalen avser totala näringslivet exklusive energibolag, fastighetsbolag, finans- och försäkringsbolag, utbildning och vård och omsorg.

Källor: Företagens ekonomi till och med år 2023 och Ekonomisk statistik på kvartal för år 2024 (SCB)

Nationalekonomiska nyckeltal för lönsamhet

Företagens vinstandel är, till skillnad från rörelsemarginalen, ett nationalekonomiskt nyckeltal

kopplat till företagens inkomstbildning.

Vinstandelen visar kort sagt hur stor del av det potentiella överskottet som tillfaller kapitalägarna. Vinstandelen härleds från vad som inom nationalräkenskaperna kallas förädlingsvärdet, vilket är ett mått på den avkastning, eller mervärde, som respektive produktionsprocess genererat under en given period. Förädlingsvärdet utgörs med andra ord av värdet av alla varor och tjänster som producerats, också kallat bruttoproduktionen, minus värdet av alla varor och tjänster som använts som insats i produktionsprocessen, också kallat insatsförbrukningen.

Inom varje produktionsprocess används olika produktionsfaktorer för att producera de givna varorna och tjänsterna. Produktionsfaktorerna är enkelt uttryckt arbetskraft, det vill säga det kroppsliga arbete som utförs samt den kunskap som krävs för att utföra arbetet, samt kapital, det vill säga det fysiska kapitalet i form av byggnader, maskiner och verktyg som företaget investerat i. Förädlingsvärdet kan delas upp efter vad som kallas arbetskraftskostnader och driftöverskott, vilket är mått på hur respektive produktionsfaktor har avkastat. När avkastningen till respektive produktionsfaktor sätts i relation till förädlingsvärdet nås vinstandelen och löneandelen, vilka alltså är mått på hur stor del av avkastningen, eller mervärdet, som gått till respektive produktionsfaktor.

Nationalekonomiska nyckeltal för lönsamhet

+ Bruttoproduktion

– Insatsförbrukning

= Förädlingsvärde

– Arbetskraftskostnad

= Driftöverskott

$\text{Vinstandel} = \text{Driftöverskott} / \text{Förädlingsvärde}$

$\text{Löneandel} = \text{Arbetskraftskostnad} / \text{Förädlingsvärde}$

Ersättningar till egenföretagare kan förändra bilden av lönsamheten

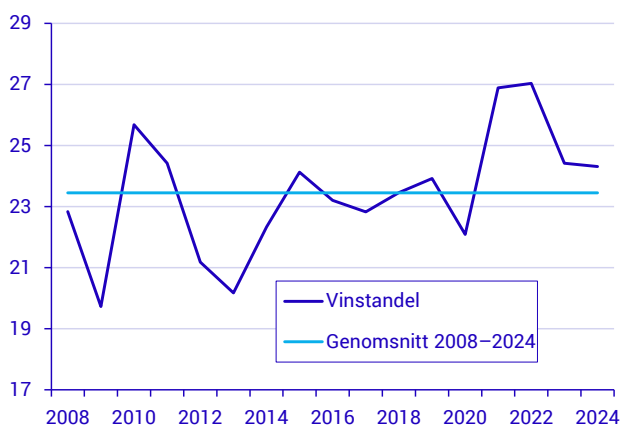
Inom ett fåtal av näringslivets branscher är koncentrationen av egenföretagare hög, bland annat inom jordbruk, skogsbruk och byggindustrin. Eftersom egenföretagare inte är anställda i sitt eget

företag registreras inte en utbetald lön in på samma sätt som bland övriga anställda. I stället redovisas ersättningen för det arbete som utförts som en utdelning till kapitalägare. Denna typ av utdelning till egenföretagare benämns som sammansatt förvärvsinkomst, och ligger naturligt inbakad i företagets driftsöverskott.

Om andelen egenföretagare förändras över tid kan det ge en felaktig bild av hur vinstandelen utvecklats. I genomsnitt ligger vinstandelen, ojusterad för ersättningar till egenföretagare, historiskt på drygt 30 procent. Justeras vinstandelen baserat på en uppskattad ersättning till egenföretagare uppgår motsvarande andel till drygt 23 procent. Hädanefter i texten kommer vinstandel syfta på vinstandelen justerad för ersättning till egenföretagare.

Likt rörelsemarginalen fluktuerar vinstandelen över tid och har under perioden 2008–2024 rört sig mellan 20 och 27 procent. Högst var vinstandelen under åren 2021 och 2022. Under de senaste två åren har vinstandelen legat strax över genomsnittet i vad som kan ses som ett normalläge.

Vinstandelen har legat över genomsnittet de senaste fyra åren
Vinstandel inom näringslivet, procent. Vinstandelen är justerad med en skattning av ersättning till egenföretagare

Anmärkning: Vinstandelen avser totala näringslivet exklusive energibolag, fastighetsbolag, finans- och försäkringsbolag, utbildning och vård och omsorg.

Källor: Företagens ekonomi till och med år 2023 och Ekonomisk statistik på kvartal för år 2024 (SCB)

Vad förklarar skillnaderna mellan företagsekonomisk och nationalekonomisk lönsamhet?

Trots att rörelsemarginalen och vinstandelen är två liknande mått för lönsamhet kan det uppstå perioder i den ekonomiska utvecklingen då måtten ger skilda bilder av hur lönsamheten har utvecklats. För att förstå skillnaderna, och på så sätt kunna skapa sig en helhetsbild över företagets lönsamhet, behöver de definitionsmässiga skillnaderna klargöras.

Som tidigare beskrivits är både rörelseresultatet och driftsöverskottet mått på hur mycket av intäkterna som återstår efter att kostnader för insatsvaror och personal har dragits av. Till viss del förklaras skillnaderna av den justering av ersättning till egenföretagare som nämndes tidigare i texten. Denna justering gör att rörelseresultatet definitionsmässigt blir högre än driftsöverskottet.

Därtill förklaras skillnaderna av vilka delar av rörelsen som mäts. Enkelt uttryckt beskriver rörelseresultatet avkastningen på hela rörelsen, medan driftsöverskottet beskriver avkastningen som kan kopplas till den operativa delen av rörelsen. Driftsöverskottet exkluderar erhållna offentliga bidrag, valutakursförändringar på fordringar och skulder, realisationsresultat på anläggningstillgångar, vissa kostnader för förbrukningsinventarier, samt övriga personalkostnader som exempelvis utbildning eller representation.

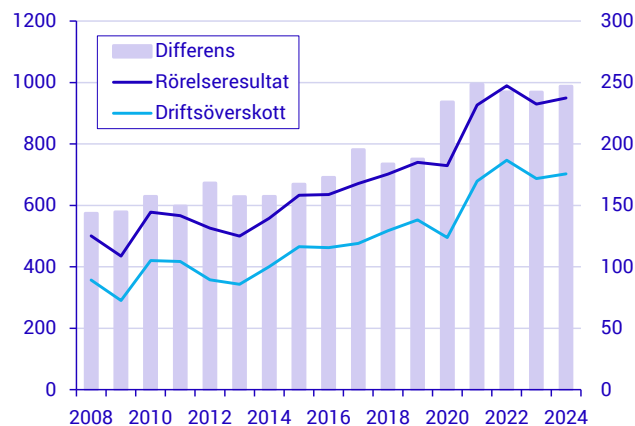
"Enkelt uttryckt beskriver rörelseresultatet avkastningen på hela rörelsen, medan driftsöverskottet beskriver avkastningen som kan kopplas till den operativa delen av rörelsen"

Rörelseresultatet och driftsöverskottet har sedan 2008 haft samma uppåtgående trend, men även skillnaden dem emellan har ökat över tid. Det kan till exempel förklaras av oväntade

valutakursförändringar, vilket i förlängningen påverkar rörelseresultatet, men som inte kommer återspeglas i driftsöverskottet då dessa effekter justeras bort.

Skillnaden mellan rörelseresultat och driftsöverskott varierar över tid

Rörelseresultat och driftsöverskott inom näringslivet, miljoner kronor, vänster axel, och skillnaden mellan rörelseresultat och driftsöverskott inom näringslivet, miljoner kronor, höger axel. Driftsöverskottet är justerat med en skattning av ersättning till egenföretagare

Anmärkning: Rörelseresultatet och driftsöverskottet avser totala näringslivet exklusive energibolag, fastighetsbolag, finans- och försäkringsbolag, utbildning och vård och omsorg.

Källor: Företagens ekonomi till och med år 2023 och Ekonomisk statistik på kvartal för år 2024 (SCB)

Lönsamheten bedöms vara på normala nivåer

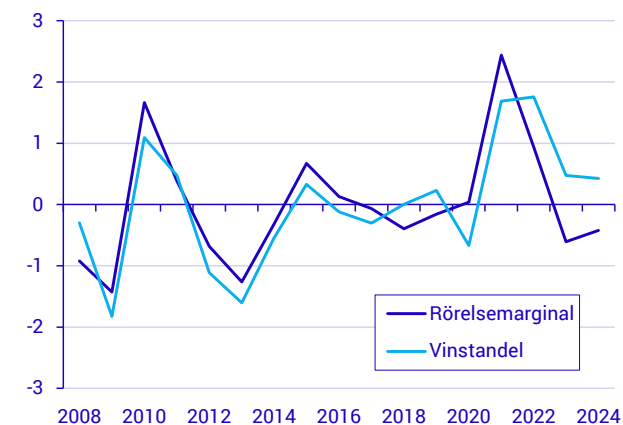
När rörelsemarginalen och vinstandelen standardiseras syns det tydligt hur de trendmässigt samvarierar. Men som tidigare nämnts finns det perioder när måtten skiljer sig åt. Exempelvis minskade vinstandelen kraftigt under år 2020, vilket indikerar att lönsamheten försvagades, medan rörelsemarginalen i stället ökade, vilket tyder på att lönsamheten förbättrades.

"Offentliga bidrag ingår som tidigare nämnts inte i företagens driftsöverskott, vilket innebar att vinstandelen minskade kraftigt under 2020, medan rörelsemarginalen i stället ökade"

Anledningen till att måtten ger olika bild av lönsamhetsläget beror på de justeringseffekter som nämndes i tidigare avsnitt. Under covid-19-pandemin, då svenska företag hade det svårt att upprätthålla lönsamheten, erbjöds stora statliga stödpaket för att underlätta för företagen. Dessa offentliga bidrag ingår som tidigare nämnts inte i företagens driftsöverskott, vilket innebar att vinstandelen minskade kraftigt under 2020. De offentliga bidragen ingår å andra sidan i rörelseresultatet, vilket innebar att rörelsemarginalen ökade. Detta är ett tydligt exempel på när det är viktigt att känna till vad som driver respektive lönsamhetsmått för att kunna bilda sig en övergripande bild av lönsamhetsläget.

De två måtten samvarierar i stor utsträckning

Rörelsemarginal och vinstandel inom näringslivet, standardiserade med medelvärde 0 och standardavvikelse 1. Rörelsemarginalen är beräknad innan av- och nedskrivningar. Vinstandelen är justerad med en skattning av ersättning till egenföretagare

Anmärkning: Rörelsemarginalen och vinstandelen avser totala näringslivet exklusive energibolag, fastighetsbolag, finans- och försäkringsbolag, utbildning och vård och omsorg.

Källor: Företagens ekonomi till och med år 2023 och Ekonomisk statistik på kvartal för år 2024 (SCB)

Stor variation mellan branscher

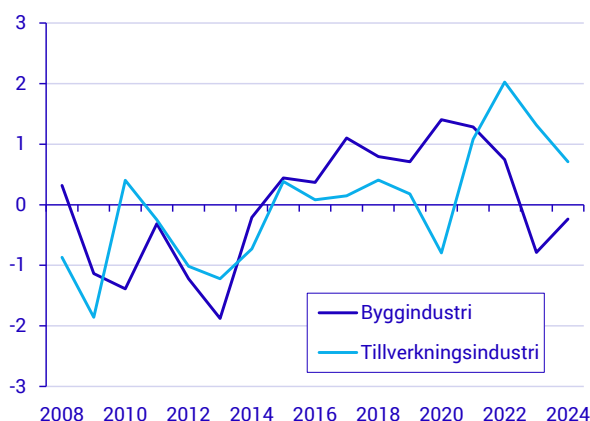
De senaste årens ekonomiska läge, med bland annat ökade räntor och försvagad växelkurs, har påverkat näringslivets branscher på olika sätt. Tillverkningsindustrin har exempelvis gynnats av de senaste årens försvagade valuta tack vare att stora delar av de varor och tjänster som produceras går på export till utlandet. Det har med andra ord blivit billigare för utländska företag att köpa varor och tjänster från Sverige, samtidigt som den inhemska kostnadsnivån inte påverkats i lika stor

utsträckning. Resultatet är en kraftigt ökad vinstandel.

Byggbranschen har å sin sida brottats med högre finansieringskostnader samtidigt som hushållens minskade köpkraft resulterat i betydligt lägre efterfrågan på nyproducerade bostäder. Kombinationen har resulterat i ett kraftigt minskat byggande. En lägre intäktsnivå har tillsammans med fortsatt ökade personalkostnader skapat olönsamma förhållanden inom byggbranschen, vilket återspeglas i en minskad vinstandel.

Stora skillnader i vinstandel mellan bygg och tillverkning

Vinstandel inom tillverknings- respektive byggindustrin, standardiserade med medelvärde 0 och standardavvikelse 1. Vinstandelarna är justerade med en skattning av ersättning till egenföretagare

Källor: Företagens ekonomi till och med år 2023 och Ekonomisk statistik på kvartal för år 2024 (SCB)

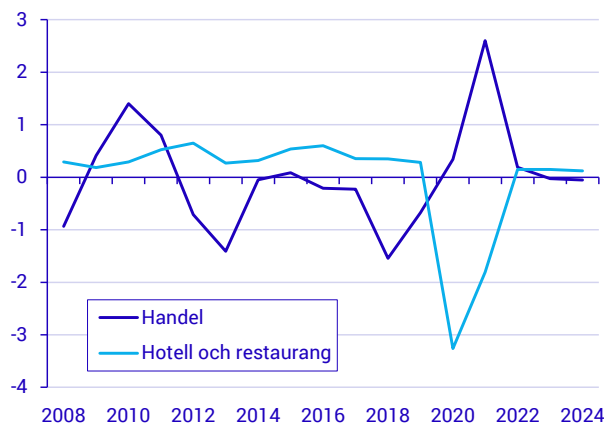
Hushållens köpkraft, vilken började minska under 2022, tycks inte ha haft någon större negativ effekt på vinstandelen inom de konsumentnära branscherna handel samt hotell och restaurang. Vinstandelen inom handel uppgick till historiskt höga nivåer under år 2021, men har sedan dess stabiliserats på normala nivåer.

"Vinstandelen inom handel uppgick till historiskt höga nivåer under år 2021"

Vinstandelen inom hotell och restaurang minskade kraftigt efter införandet av restriktioner i samband med covid-19-pandemin under åren 2020–2021, men har även den återgått till normala nivåer.

Stor skillnad i vinstandel 2020 och 2021

Vinstandel inom handel respektive hotell och restaurang, standardiserade med medelvärde 0 och standardavvikelse 1. Vinstandelarna är justerade med en skattning av ersättning till egenföretagare

Källor: Företagens ekonomi till och med år 2023 och Ekonomisk statistik på kvartal för år 2024 (SCB)

Ny statistik som kan användas i avtalsrörelser

Trots att den sammantagna lönsamheten inom näringslivet bedöms vara på normala nivåer ser bilden inom de ingående branscherna ut på väldigt olika sätt. Förutsättningarna inför att arbetsgivare och arbetstagare ska komma fram till nya löneavtal skiljer sig med andra ord åt, och att enbart titta på vinstandelen inom det totala näringslivet kan bli missvisande. Som tidigare nämnts kan de företagsekonomiska och nationalekonomiska måtten även ge skilda bilder av lönsamheten. För att skapa sig en helhetsbild av lönsamheten är det en förutsättning att de bägge måtten studeras och analyseras tillsammans.

"För att skapa sig en helhetsbild av lönsamheten är det en förutsättning att de bägge måtten studeras och analyseras tillsammans"

Statistik om företagens vinstandel fördelad på bransch kommer att publiceras i SCB:s statistikdatabas för första gången i samband med ordinarie publicering av Ekonomisk statistik på kvartal den 23 maj 2025. Statistiken kommer därefter att vara en del av de ordinarie

publiceringarna som sker 7–8 veckor efter avslutat kvartal. Därtill kommer en kompletterande tabell baserad på statistik från undersökningen Företagens ekonomi att publiceras. Denna tabell visar företagens vinstandel fördelad på bransch från och med 2008 för att lönsamheten ska kunna studeras över tid.

Statistiken som publiceras i statistikdatabasen kommer inte att vara justerad för ersättning till egenföretagare så som det är beräknat i denna artikel. Det innebär att nivån skiljer sig något.

Fakta om statistiken

Ekonomisk statistik på kvartal (ESK)

ESK är en undersökning som kvartalsvis belyser näringslivets ekonomiska aktiviteter och utveckling. I ESK beräknas statistik om näringslivets lönsamhet och förädlingsvärde samt fasta bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar. ESK bygger på en blandning av administrativa uppgifter från Skatteverkets momsregister och arbetsgivardeklarationer, samt blankettuppgifter från undersökta verksamheter.

ESK används från och med det första kvartalet 2022 som huvudkälla för utvecklingen i näringslivets förädlingsvärden i de kvartalsvisa BNP-beräkningarna. Genom att mäta både näringslivets produktion och insatsförbrukning kan näringslivets förädlingsvärde observeras.

[Ekonomisk statistik på kvartal](#)

Företagens ekonomi (FEK)

Företagens ekonomi är en årlig undersökning som bygger på bokslut från samtliga företag i Sverige. Statistiken innehåller företagsekonomiska uppgifter såsom antal företag och antal anställda, nettoomsättning, rörelsekostnader, rörelseresultat, produktions- och förädlingsvärde, tillgångar, brutto- och nettoinvesteringar, intäkts- och kostnadsuppgifter och rörelseresultat.

[Företagens ekonomi](#)

Kontaktperson: Sebastian Rask 010-479 40 29

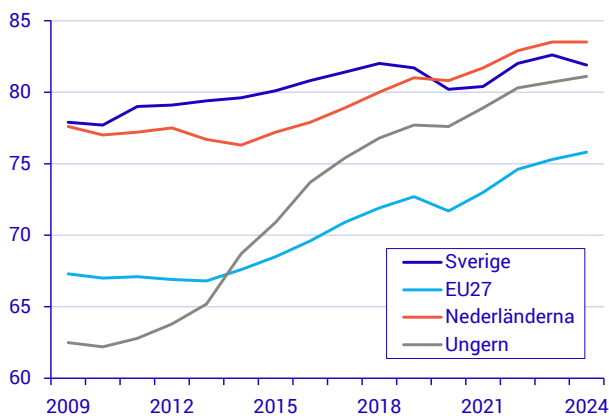

Internationell utblick

Sverige tappar i sysselsättningsligan
Sysselsättningsgraden ökade i EU-länderna 2024. Det var fjärde året i rad med en uppgång. Sverige gick mot strömmen då andelen sysselsatta minskade något. Det innebar att Sverige föll från andra till fjärde plats inom EU.

EU har som mål att höja sysselsättningsgraden till 78 procent år 2030 och man är på god väg. Av EU:s befolkning i åldern 20–64 år på 261 miljoner räknades 198 miljoner som sysselsatta 2024. Det innebar att sysselsättningsgraden uppgick till 75,8 procent. Det var fjärde året i rad med en ökad andel sysselsatta. Sverige var ett av fem länder där sysselsättningsgraden sjönk 2024 jämfört med 2023.

Nederländerna har gått om Sverige de senaste åren
Andel sysselsatta av befolkningen i åldern 20–64 år, procent

Källa: Eurostat

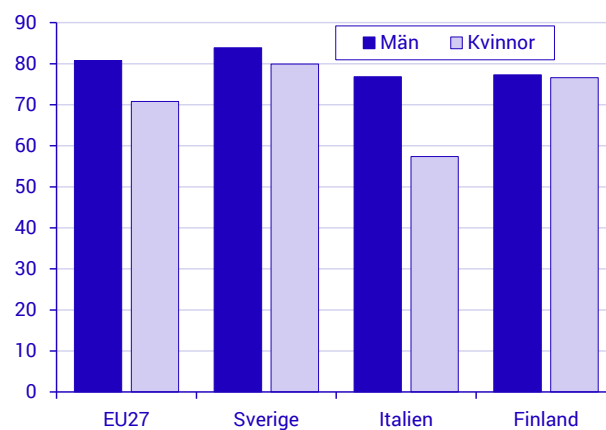
Allra högst sysselsättningsgrad av de 27 medlemsländerna hade Nederländerna med 83,5 procent medan Italien hade lägst med 67,1 procent. Sveriges sysselsättningsgrad är på samma nivå som före pandemin medan EU som helhet har ökat med 3,1 procentenheter sedan 2019. Fram till 2019 hade Sverige högst sysselsättningsgrad i åldern 20–64 år av samtliga EU-länder och 2023 var den näst högst. I fjol låg vi bara på fjärde plats med 81,9 procent.

Samtliga EU-länder har höjt sysselsättningsgraden sedan 2009. Störst lyft har Malta haft men landets befolkning är endast en tjugondel av Sveriges. Av länder som är mer jämförbara befolkningsmässigt sticker Ungern ut, där sysselsättningsgraden ökat med drygt 18 procentenheter jämfört med 2009.

Finland mest jämställt

Det som framförallt utmärker länder med låg sysselsättningsgrad är att skillnaderna mellan män och kvinnor är väldigt stor. I Italien låg exempelvis sysselsättningsgraden 2024 för män på 76,8 procent medan den var 57,4 procent för kvinnor. En skillnad på hela 19,4 procentenheter.

Stor skillnad mellan män och kvinnor i Italien men liten i Finland
Andel sysselsatta av befolkningen i åldern 20–64 år uppdelat på män och kvinnor, procent. Avser 2024

Källa: Eurostat

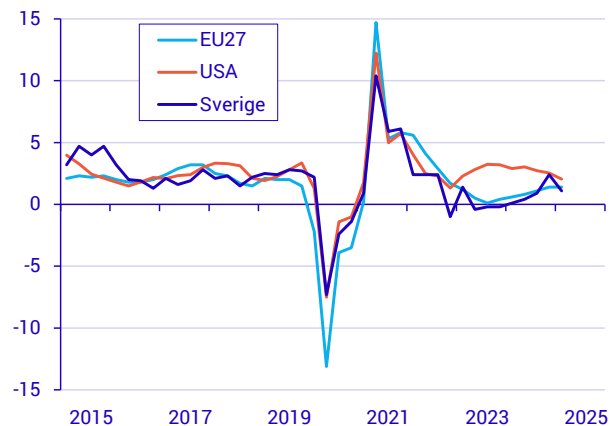
I samtliga EU-länder är sysselsättningsgraden högre för män än för kvinnor. I Sverige var skillnaden 4,0 procentenheter 2024. Mest jämställt var Finland där skillnaden var 0,7 procentenheter. Förutom i Finland var det endast i de baltiska länderna som skillnaden var lägre än i Sverige.

Kontaktperson: Johannes Holmberg 010-479 45 11

Indikatorer för Sverige, EU och USA

Lägre tillväxt i Sverige och USA första kvartalet 2025

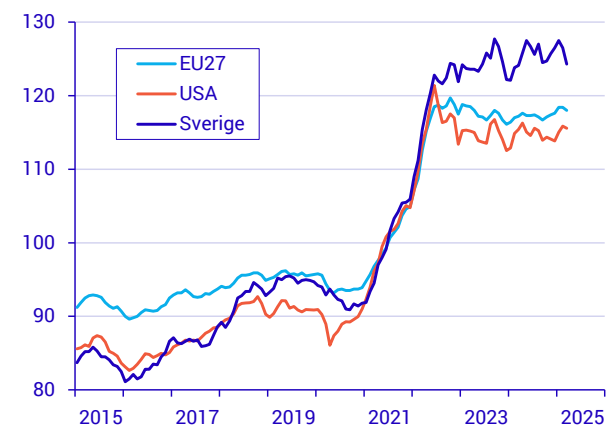
BNP-tillväxt i procent jämfört med motsv. kvartal föregående år.
För Sverige avser första kvartalet 2025 BNP-indikatorn

- Sveriges BNP-tillväxt ökade fjärde kvartalet 2024 men vände ner igen första kvartalet 2025, enligt BNP-indikatorn.
- Tillväxten i USA sjönk ytterligare första kvartalet 2025 men var fortsatt högre än i Sverige och EU.
- I EU var tillväxten oförändrad.

Svenska producentpriser sjönk i februari och mars

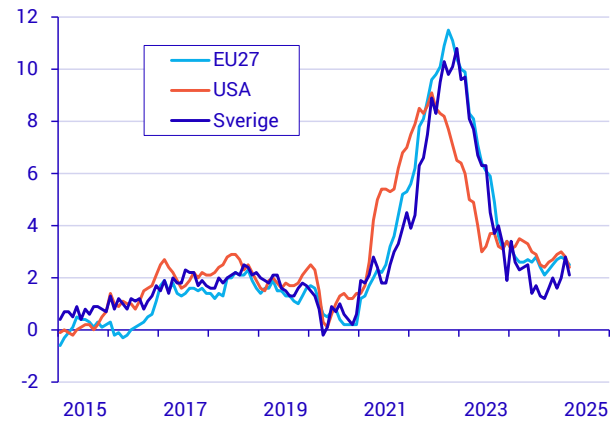
Producentpriser för industrin, index 2021=100,

- De svenska producentpriserna sjönk i både februari och mars i år.
- Jämfört med motsvarande månad i fjol var priserna i stort sett oförändrade i Sverige och USA och endast en svag ökning noterades i EU.
- Producentpriserna har sedan början av 2022 ökat betydligt mer i Sverige än i EU och USA.

Inflationstakten sjönk i mars

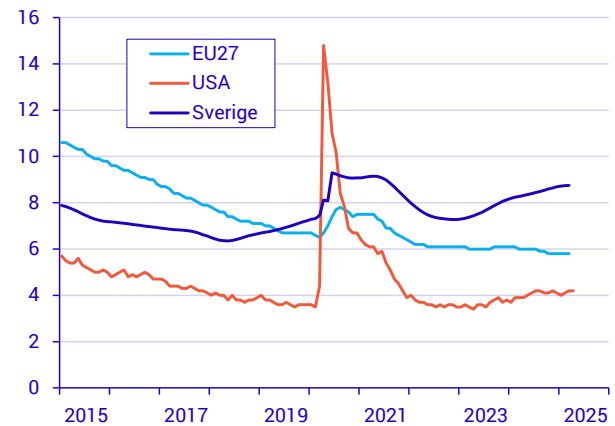
HIKP för Sverige och EU27, KPI för USA, årsförändring i procent

- Efter en uppgång i januari och februari sjönk den svenska inflationstakten i mars.
- Även i EU och USA sjönk inflationstakten något i mars men låg några tiondels procentenheter högre än den svenska, enligt HIKP.

Arbetslösheten fortsätter stiga i Sverige men inte i EU och USA

Arbetslöshet. Procent av arbetskraften, säsongrensad och utjämnad

- Sveriges arbetslöshet är fortsatt klart högre än den i EU och USA.
- Trenden har planat ut något men visar på fortsatt uppgång i Sverige.
- I både EU och USA har arbetslösheten legat väldigt stabilt det senaste året.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.

Bildkällor: Omslag – John Nilsson, iStock

Sidan 4 – Dilok Klaisataporn, iStock

Sidan 9 – Mixmike, iStock

Sidan 15 – Comfreak, Pixabay

ISSN: 1653-3828 (Online)

URN:NBN:SE:SCB-2025-A28TI2505_pdf

Ansvarig utgivare: Mattias Björling

Redaktion: Johannes Holmberg (redaktör)

Caroline Ahlstrand

Monica Andersson

Sanna Bennis

Frida Olsson

Kontakta oss via e-post: ekstat@scb.se

Copyright: SCB. Citera gärna, men uppge källa

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se